

være saa herligt med en saadan Kanal, der kunde erstatte alle de Jernbaner, som er derovre. Men jeg tror ikke, at de øvrige Repræsentanter for Ribe Amt skal ængste sig, thi naar man i Aaret 1915 og videre ansløg Bekostningen ved en saadan Kanal til 7 Mill. Kr., tror jeg, man kan sige, at 20 Mill. Kr. vil det let tage nu, navnlig naar den skal lægges helt oppe fra Nissum Fjord og ned. Men det er selvfølgelig en Udvej, der kan tales om, og som ikke paa Forhaand vil blive afvist som ganske umulig; naar det kommer til Stykket, vil den dog temmelig sikkert vise sig umulig. Ikke fordi der bliver Ferskvandstilstand i Nissum og Ringkøbing Fjord. Forslaget her om en saadan Frisluse udelukker jo ikke, at man til sin Tid kan komme til en Ferskvandstilstand, og det kan saamænd ogsaa godt være, at det til syvende og sidst vil være det rigtige, men det kan ikke etableres paa staaende Fod. Det kan det navnlig ikke, fordi Ejendomsforholdene derovre er af en ganske særlig Art. Der er store Enge i en Mængde Parceller. Der er Engparceller i Hundredvis, og blandt disse er der mange, hvis Ejere bor langt, een, ja, flere Mil inde i Landet. Der er Enge, som Ejerne aldrig har set og sandsynligvis heller aldrig faar at se. Jeg henviiser her til de store Værn-Enge, hvor alle Grundbesiddere i hele Nørre-Herred er Ejere. Jeg er født i og har ogsaa Interesser i dette Herred. Det var saaledes i sin Tid, at den ene af de saakaldte kongelige Skatter, det vil sige dem, der erlagdes paa Amtstuen, betales af Udbyttet af Værn-Engene. Men jeg forsikrer, at der i det Sogn, hvor jeg er født, maaske kun var en ganske enkelt, der overhovedet havde set Værn-Engene, og der er maaske endnu den Dag i Dag kun ganske enkelte, der har set dem. Det forhindrer ikke, at de samme Godtfolk — jeg vil ikke en Gang bruge dette Udtryk „Godtfolk“, for uagtet det er saa smukt og rigtigt, opfattes det undertiden i en anden Betydning —, det forhindrer ikke, siger jeg, at de samme Folk kan skrive under paa Petitioner til Rigsdagen om, at man endelig ikke maa foretage noget, men skal beholde de nuværende Forhold, som de ikke kender stort andet til, end at de har faaet en Afbetaling paa deres Skat derved.

Nej, det, som Landbrugerne i Almindelighed ser paa, er, at en Ferskvandstilstand kan maaske nok indføres, men saa maa man have en hel Masse Magelæg og Ejerskifter, og navnlig maa man ind paa i større Stil end de enkelte Forsøg, der nu har været gjort, og som for Resten er gjort med smukt

Resultat, at opdyrke og kultivere Engene til Kornafgrøder og store Græsafgrøder. Derved vil det blive nødvendigt, at Beboerne sætter nogle Diger, men disse kan ogsaa langt bedre og solidere sættes, naar man faar stabile Afløbsforhold gennem en Sluse ved Hvide Sande, saa ved man, hvad man har at regne med. Naturligvis vil jeg ikke benægte, at kommer der saadanne Vandmasser, som der efter Sigende skal være kommet i Oluf Hungers Tid, vil der ske en Katastrofe, men Katastrofer kan man ikke helt udelukke, saa forsynlig kan ingen være. Men det, Landboerne navnlig ønsker, er at faa stabile Forhold, saaledes at de ved saa omtrent: Det er den Vandstand, vi har, og det kan vi regne med og indrette os paa. I den sidste Menneskealder er der neppe noget, der i Landbruget har vakt saa stor Interesse som Afvanding, Mergling og Kulturarbejder overhovedet; og her, forsikrer jeg, er der store Opgaver, her er der Plads for mange Hjem, naar man faar stabile Forhold og kan komme til at arbejde fornuftigt og godt derovre.

Men saa siges der Syd fra: Ja, men naar vi faar et saadant Udløb, som her er Tale om, saa frygter vi for forskellige Ting. Vi frygter for, at det Værk, som bygges, ikke kan holde. Det ærede Medlem Hr. Hauge og flere andre har ogsaa sagt, at de vil have Garanti for, det det *kan* holde. Det er nu overordentlig vanskeligt at skaffe denne Garanti; jeg ved ikke, hvori en saadan Garanti skulde bestaa, og jeg tror ikke, man faar nogen Ingeniør i hele Verden eller nogen Entreprenør til at paatage sig et Arbejde, som de skal garantere vil kunne holde i alle Tilfælde. Men al Sandsynlighed taler for, at det, som her er foreslaaet, vil holde. De sagkyndige udtaler ingen Tvivl i den Henseende. Hvad der skulde gøre det uholdbart, er jo, om Vandet under Stormflod eller Højvande skulde kunne strømme ind gennem Aabningen og undergrave Værkerne, men det faar det jo ikke Lov til; naar man lukker Slusen, saa har man en ganske stille Dam udenom Værkerne, og saa er der ingen Fare for, at de nedbrydes. Nogen større Erfaring har vi jo ikke med Hensyn til den Slags Arbejder. Imidlertid har vi set, at den Sluse, som Englænderne satte oppe ved Nissumfjorden, staar endnu temmelig fast. Saa kan man sige, at derfra har man en anden Erfaring: udenfor Slusen har Sandet lagt sig op i en Barre, en Dæmning, og det vil sandsynligvis ved Hvide Sande lægge sig i en saadan Barre eller Dæmning i Strømmen udenfor Slusen. Ja, det vil det sandsynligvis, dog ikke hverken